

GLÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

Departament Monitoringu Środowiska
Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach

Tel: / fax: 32 251-80-40, 32 251-55-54

ul. Wita Stwosza 2, 40-036 Katowice

DM/KT/0702-2/11/19/MŚ

Katowice, dn. 28 .08.2019 r.

Pan Zbigniew Piłśniak
Przewodniczący Rady Powiatu
Kłobuckiego
Rynek im. Jana Pawła II 13
42-100 Kłobuck

Szanowny Panie Przewodniczący!

W odpowiedzi na pismo znak Or.0001.8.2019.IX z dnia 01.08.2019 r. w załączeniu przekazuję informację o stanie środowiska na terenie Powiatu Kłobuckiego za 2018 rok, celem przekazania dla Radnych w materiałach na sesję.

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 1479), zniesiony został obowiązek przekazywania radzie gminy, radzie powiatu i sejmikowi województwa informacji o stanie środowiska na obszarze województwa, celem rozpatrzenia (art. 8a).

Z poważaniem

Departament Monitoringu Środowiska
Naczelnik Regionalnego Wydziału
Monitoringu Środowiska w Katowicach

Andrzej Szczygiel
Andrzej Szczygiel

Kopia: a/a

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
Departament Monitoringu Środowiska

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach

STAN ŚRODOWISKA
NA TERENIE POWIATU KŁOBUCKIEGOW 2018 ROKU
na podstawie badań prowadzonych w ramach systemu
Państwowego Monitoringu Środowiska

Departament Monitoringu Środowiska
Naczelnik Regionalnego Wydziału
Monitoringu Środowiska w Katowicach

Andrzej Szczygiel

- I. Powietrze**
- II. Powierzchniowe wody płynące**
- III. Zbiornik Poraj**
- IV. Wody podziemne**
- V. Hałas**
- VI. Pola elektromagnetyczne**

Instytut Inżynierii Środowiska
Katedra Inżynierii Środowiska
ul. Rydygiera 8, 01-149 Warszawa

Strona 2 z 2

1. POWIETRZE

W 2018 roku w powiecie kłobuckim, należącym do strefy śląskiej, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach nie prowadził stałych pomiarów mających na celu badanie czystości powietrza na tym terenie. Ocenę roczną dla pyłu zawieszzonego PM10 i PM2.5, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, ozonu, tlenku węgla, benzenu oraz metali (arsenu, ołowiu, kadmu i niklu) i benzo(α)pirenu przeprowadzono na podstawie modelowania matematycznego i wyników pomiarów z punktów położonych w innych powiatach należących do strefy śląskiej naszego województwa.

W 2018 roku w powiecie kłobuckim należącym do **strefy śląskiej**, zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie śląskim, raport wojewódzki za 2018 rok” nie zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe wg kryterium ochrony zdrowia ludzi dla takich zanieczyszczeń jak:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- ołów Pb w PM10,
- arsen As w PM10,
- kadm Cd w PM10,
- nikiel Ni w PM10,

Podobnie, jak w latach ubiegłych, powiat kłobucki został zaliczony do obszarów przekroczeń:

- poziomu dopuszczalnego średniorocznego stężenia pyłu zawieszzonego PM2,5 wynoszącego 25 µg/m³ i 20 µg/m³ (od 2020 roku),
- liczby dni ze stężeniami dobowymi pyłu zawieszzonego PM10 wyższymi niż 50 µg/m³,
- poziomu docelowego dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu, wynoszącego 1 ng/m³,
- poziomu celu długoterminowego ozonu wynoszącego 120 µg/m³.

Poziom dopuszczalny średniorocznego stężenia pyłu zawieszzonego PM10 wynoszący 40 µg/m³, nie został przekroczony w żadnej z gmin powiatu kłobuckiego.

Zgodnie z roczną oceną jakości powietrza wykonaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Programem Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego, przyjętego Uchwałą NR V/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 18 grudnia 2017 roku, główną przyczyną przekroczeń pyłu zawieszzonego i benzo(a)pirenu jest oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków mieszkalnych. Znacznie mniejszy wpływ na jakość powietrza mają emisje z przemysłu i z transportu.

Ze względu na ochronę roślin dla ozonu przekroczenie, obejmujące obszar powiatu kłobuckiego, wystąpiło dla poziomu docelowego i poziomu celu długoterminowego wyrażonego jako AOT40. Wskaźnik ten uśredniony dla kolejnych 5 lat wyniósł 21 190 (µg/m³)*h, przy poziomie docelowym wynoszącym 18 000 (µg/m³)*h i uśredniony dla roku wyniósł 22 611 (µg/m³)*h, przy poziomie celu długoterminowego wynoszącym 6000 (µg/m³)*h.

Przyczyną wystąpienia przekroczeń **ozonu** jest oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych nie związanych z działalnością człowieka. Z badań

przeprowadzonych na terenie Polski w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika, że ozon jest zanieczyszczeniem w strefie przyziemnej wykazującym tendencje do przekraczania poziomów dopuszczalnych na wielu obszarach kraju i Europy. Wysokie stężenia tej substancji pojawiają się w sprzyjających warunkach atmosferycznych tj. wysokiej temperatury i promieniowania słonecznego.

Wyniki klasyfikacji powiatu kłobuckiego dla poszczególnych zanieczyszczeń według kryteriów dla ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin zostały przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1. Wynikowe klasy w 2018 roku dla powiatu kłobuckiego według kryteriów dla ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin

Nazwa substancji	Symbol klasy ^{*)} dla ochrony zdrowia ludzi	Symbol klasy ^{*)} dla ochrony roślin
Pył zawieszony PM10	C	-
Pył zawieszony PM2.5	C, C1	-
Dwutlenek siarki	A	A
Dwutlenek azotu	A	-
Tlenki azotu	-	A
Tlenek węgla	A	-
Benzen	A	-
Ozon	C, D2	C, D2
Ołów	A	-
Arsen	A	-
Kadm	A	-
Nikiel	A	-
Benzo(a)piren	C	-

^{*)}Klasyfikacja stref:

- klasa A-jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych
- klasa C-jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne lub docelowe
- klasa C1 –jeżeli stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny 20 µg/m³ do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku (faza II)
- klasa D1-jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego
- klasa D2-jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego

Poziomy stężenie w powiecie kłobuckim przedstawione w tabeli 2 dla pyłu zawieszonego PM2.5, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ozonu oraz benzo(α)pirenu zostały ustalone w oparciu o wyniki matematycznego modelowania transportu i przemian substancji w powietrzu, wykonane zgodnie art. 88 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799, z późn. zm.) przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie. Natomiast dla metali zawartych w pyłe PM10 (Pb, As, Cd, Ni) oraz dla benzenu i tlenku węgla na podstawie wyników pomiarów prowadzonych w strefie śląskiej w 2018 roku zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Śląskiego na lata 2016 – 2020” i obowiązującymi Aneksami nr 1, 2, 3 i 6.

Tabela 2. Stężenia zanieczyszczeń powietrza w powiecie kłobuckim w 2018 roku

Gmina	NO ₂ μg/m ³	PM10 μg/m ³	PM2,5 μg/m ³	Benzen μg/m ³	Pb μg/m ³	As ng/m ³	Cd ng/m ³	Ni ng/m ³	BaP ng/m ³	CO S8 max
Kłobuck	17	37	26	1,0	0,02	0,7	0,3	0,6	3	1,41
Krzepice	14	32	21							
Lipie	14	32	21							
Miedźno	16	34	21							
Opatów	16	32	21							
Panki	15	32	21							
Popów	15	32	21							
Przystajń	14	32	21							
Wręczyca Wielka	17	37	26							
Poziom dopuszczalny/docelowy) średnioroczny	40	40	25	5	0,5	6	5	20	1	10

*)-dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031)

2. POWIERZCHNIOWE WODY PŁYNĄCE

1. Zakres prac prowadzonych w 2018 roku

W 2018 roku na terenie powiatu **kłobuckiego**, zgodnie z obowiązującym programem Państwowego Monitoringu Środowiska dla województwa śląskiego prowadzono monitoring wód powierzchniowych w 4 jednolitych częściach wód powierzchniowych (jcw).

Były to badania w zakresie monitoringu operacyjnego wykonywane w 4 punktach reprezentatywnych. Na podstawie tych badań sklasyfikowano stan ekologiczny 3 jcw naturalnych, stan chemiczny 1jcw oraz oceniono stan wód tych 4 jcw. W 1 jcw spośród już uwzględnionych prowadzono dodatkowo badania w zakresie monitoringu badawczego WWA w związku z planowaną do realizacji na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pracą naukowo badawczą, której jednym z celów jest wskazanie obszarów (zdefiniowanych precyzyjnie jako JCWP), na których występują naturalnie wysokie stężenia WWA skutkujące przekroczeniami norm środowiskowych.

Mapa 1. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu wód powierzchniowych badanych w 2018 roku na terenie powiatu kłobuckiego.

2. Klasyfikacje i oceny stanu wód w 2018 roku

Klasyfikacje i oceny wykonano na podstawie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2016, poz. 1187) oraz wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

a) Wyniki badań w punktach reprezentatywnych do oceny

Klasyfikacja stanu: dla 3 jcwp dokonano oceny stanu ekologicznego: Dopływu spod Napoleona, Górnianki oraz Dopływu z Iwanowic Małych; pomimo nadania I - II klasy elementom biologicznym (fitobentos) oraz hydromorfologicznym, wskaźniki fizykochemiczne, przede wszystkim azot azotynowy, przekraczały wartości z załącznika nr 1 ww. rozporządzenia, jcwp nadano III klasę jakości wód powierzchniowym, czyli umiarkowany stan ekologiczny.

Klasyfikacja stanu chemicznego jcwp: poniżej stanu dobrego jcwp: Liswarta od Górnianki do ujścia.

Ocena stanu wód jcwp: zły stan wód badanych jcwp: Dopływu spod Napoleona, Górnianki, Dopływu z Iwanowic Małych oraz Liswarty od Górnianki do ujścia.

b) Wyniki badań w punktach pomiarowych – badawczych WWA

Klasyfikacja wskaźników chemicznych jest dopuszczalna w przypadku 12 wyników pomiarów. Z taką częstotliwością poborów prowadzono monitoring w ppk: Liswarta – wodowskaz Kule. Przekroczone zostały środowiskowe normy jakości dla średniorocznego stężenia fluorantenu oraz benzo(a)pirenu. Ponieważ badania prowadzono w punkcie reprezentatywnym, ich wyniki posłużyły ocenie stanu chemicznego jcwp.

Omówienie wyników klasyfikacji

Jednolite części wód badane w ramach programu monitoringu operacyjnego

Ogółem na terenie powiatu badano 4 jcwp rzeczne, których stan oceniono jako zły. Dla Dopływu z Iwanowic Małych wskaźniki tlenowe oraz biogenne decydowały o klasyfikacji, natomiast w przypadku Górnianki jedynie wskaźniki biogenne były decydujące. Najmniejsze zanieczyszczenie fizyko-chemiczne wystąpiło w Dopływie spod Napoleona, gdzie tylko azot azotynowy przekroczył wartości dopuszczalne. Jeśli chodzi o jcwp Liswarta od Górnianki do ujścia, fluoranten i benzo(a)piren zaważyły o takim wyniku oceny stanu.

Informacje dodatkowe

Szczegółowe informacje dotyczące oceny stanu jcwp rzecznych i jeziornych znajdują się w tabeli **Klasyfikacja i ocena stanu 2018** zamieszczonej na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pod adresem: <http://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>.

Udostępnione dane z monitoringu wód powierzchniowych za rok 2018 będą podlegały weryfikacji przez eksperta zewnętrznego i mogą ulec zmianie. Zweryfikowane dane będą dostępne po 30 września br..

3. WODY PODZIEMNE

W 2018 roku nie prowadzono badań monitoringowych wód podziemnych na terenie powiatu kłobuckiego.

4. HAŁAS

W 2018 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach prowadził w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu kłobuckiego pomiary hałasu komunikacyjnego, w wybranym rejonie linii kolejowej nr 131 na terenie gminy Wręczyca Wielka. Zmierzone poziomy dźwięku w PR1 przy ul. Kolejowej nieprzekroczyły poziomów dopuszczalnych w porze dnia (od 6.00 do 22.00), natomiast w porze nocy (od 22.00 do 6.00) przekroczone zostały poziomy dopuszczalne od 2,6 dB do 3,6 dB. W PR2 przy ul. Sportowej stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych zarówno dla pory dnia od 4,6 dB do 6,0 dB jak i pory nocy od 10,5 dB do 12,2 dB.

5. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

W 2018 roku WIOŚ w Katowicach na terenie powiatu kłobuckiego prowadził okresowe badania promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na Rynku m. Krzepice. Średnie arytmetyczne poziomu składowej elektrycznej (E) w trakcie prowadzonych pomiarów, wyniosły **0,61 V/m**.

Uzyskany wynik średnich poziomów PEM w środowisku jest poniżej średniej wyznaczonej dla tego rodzaju terenów (miasta poniżej 50 tys. mieszkańców). Dopuszczalny poziom składowej elektrycznej dla badanego zakresu częstotliwości wynosi **7 V/m**.